

der skulde være en Afkomst for en Bestyrer af Døvsstummeinstituttet til at modtage Extrabetaling for Timer, han anvender til Underviisning af de døvsstumme Elever. Man antager, at han som Overbestyrer maa kunne have den Tølelse hos sig selv, at enhver Time, han kan anvende paa Underviisningen, skylder han Eleverne for den Løn, han har som Forstander for Institutet, og at det er upassende for ham at tage Timebetaling for Timer, han ikke eier; thi han eier ingen Timer. Forholdets Bestaaenhed kan være unbsluppet baade hans og Ministerens Opmærksomhed — det Værste forekommer mig at være, at det er undgaaet hans Opmærksomhed — med Hensyn til de Institutter, om hvis særlige Fonds der har været Tale, skal jeg gjøre opmærksom paa, hvad Sagen i sig selv betyder, hvorledes den virkelig stiller sig, og hvad der er at gjøre ved den. Naar man først tager Døvsstummeinstituttet, vil man finde, at af de 29,860 Rb. Udgift ved dette Institut er der allerhøist 5000 Rb., upagtigere angivet 4,600 à 4,700 Rb., der kunne siges at hidrøre fra Institutets Capital, samt et Tilskud fra Vaisenhuset og en Indtægt fra Tavlepengene, alt det Dvrige betales enten af Eleverne, eller for Eleverne, eller af Statens Tilskud. Her er altsaa ikke Tale om nogen betydelig Capitalformue. Hvad Seminarierne angaaer, er den hele Udgift 48,000 Rb., og deraf er omtrent 7—8,000 Rb. den Sum, der egentlig kommer fra Eiendommene, om man vil kalde det Eiendom, eller fra Seminariernes Besiddelse, alt det Dvrige kommer direkte fra det Offentlige, hovedsagelig fra Statskassen, Sorø Akademi osv., og her er altsaa heller ikke Tale om synderlig Capitalformue. Og hvad Blindeninstituttet angaaer, da kommer af de 21,000 Rb., det koster, de 1100 Rb. fra dets egen Indtægt, alt det Dvrige fra Statskassen. Det er altsaa egentlig Statsinstitutter med ganske ringe Tilskud af deres egne Indtægter, og man kunde gjerne under en simplere Administrationsform overtage det Hele; thi enten man lader disse Capitalformuer udslette sig selv lidt efter lidt, eller man overfører dem til Statskassen, og derfra udreder, hvad der er nødvendigt, kommer ud paa Et. Hvad jeg egentlig vilde gjøre opmærksom paa,

er et Punkt, som har sine store Vanskeligheder. Der er bleven nævnt Legater, der ere skjænkede til disse Institutter. Det er ganske vist, at man maatte ønske, og at man tildeels maatte kunne vente, at Institutter af denne Bestaaenhed skulde kunne bestaae ved Legater, skjænkede af Private, saaledes at slike Anstalter ikke i en væsentlig Grad maatte bæres af Statskassen. Nu er der den store Vanskelighed, at, efterat det er kommet dertil, at disse Institutter i saa stort et Omfang bæres af Statskassen, strømmer der ikke længer Legater til dem, og næsten hvergang man hører Tale om, at Nogen kan ville testamentere eller skjænke dem Noget, bliver der gjerne Spørgsmaal om at give disse Gaver en saadan Anvendelse, at Statens Tilskud dog ikke derved formindskes. Skulde man altsaa fremtidig kunne vente for Institutter af denne Art at faae private Gaver, saaledes som det tidligere har været Tilfældet, saa maatte man komme til en Afslutning med disse Institutter, idet man gif den modsatte Veie af den, man nu gaaer, og give dem eengang for alle et fast Tilskud fra Statens Side, som de ikke kunde komme ud over, saa at de maatte arbejde sig op til at skaffe sig deres øvrige Fornødenheder dækkede ved privat Understøttelse. Men at haabe paa privat Understøttelse, saaledes som Forholdet nu staaer, vil være forgjæves. I disse Institutter at beholde en indbildt Form af juridiske Personligheder, som ikke ere tilstede, giver kun Byrde og Besvær. Jeg skulde meget tilraade den ærede Minister at tage under alvorlig Overveielse, hvilken af de to Veie man bør slaae ind paa, men saaledes som nu at opretholde Institutterne som juridiske Personer, til hvilke man ikke kan vente, at Nogen vil skjænke Noget, uden at sætte en saadan Betingelse til, hvorved Staten ikke kommer til at formindste sin Udgift, men vedbliver at betynges deraf i samme Grad som hidtil, kan ikke være den hensigtsmæssige Maade at gaae frem paa.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg skal bemærke, at man jo netop har stræbt at stille Døvsstummeinstituttet paa denne Maade. Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds